

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Raionul _____

Localitatea _____

Instituția de învățământ _____

Numele, prenumele elevului _____

GEOGRAFIA

**PRETESTARE
CICLUL LICEAL**

Profil real, umanist, arte, sport

06 aprilie 2022

Timp alocat: 180 de minute

Rechizite și materiale permise: *pix cu cerneală albastră, atlase geografice școlare.*

Instrucțiuni pentru candidat:

- Citește cu atenție fiecare item și efectuează operațiile solicitate.
- Lucrează independent.

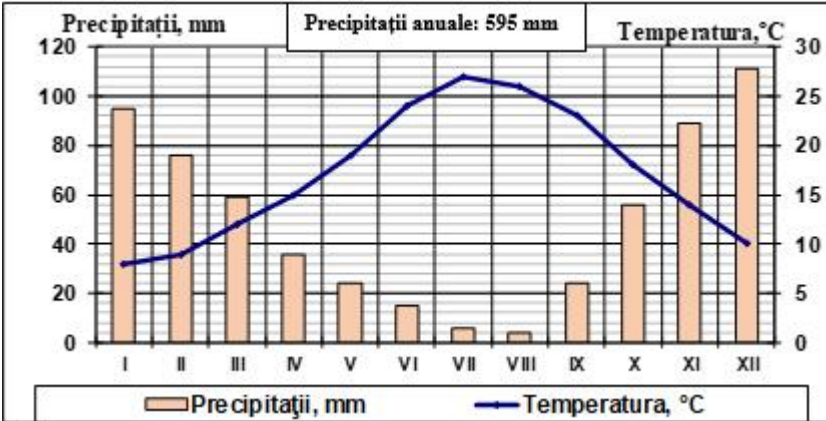
Îți dorim mult succes!

Punctaj acumulat _____

Materiale necesare: pix, atlase geografice școlare (Geografia fizică generală; Geografia umană a lumii; Geografie: Republica Moldova și lumea contemporană).

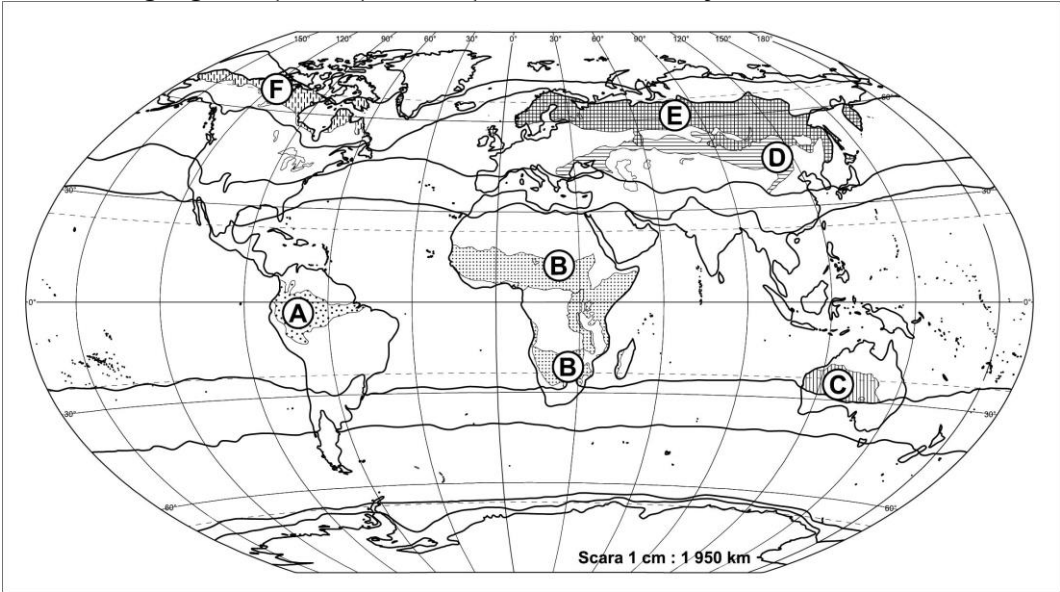
Nr.	Itemi	Punctaj													
I. Domeniul Cunoaștere și înțelegere															
1.	<p>Citiți enunțurile de mai jos. Dacă enunțul este adevărat, încercuiți litera A, iar dacă este fals, încercuiți litera F. Dacă ați încercuit litera F, scrieți pe liniile indicate alte cuvinte, care fac enunțul adevărat, înlocuindu-le pe cele subliniate.</p> <p>_____ A F 1) Arealul baric / câmpul de presiune atmosferică joasă, în care aceasta se micșorează de la periferie spre centru, este numit <u>anticlon</u>.</p> <p>_____ A F 2) Marea Britanie, după forma de guvernare, este stat <u>republică</u>.</p> <p>_____ A F 3) Cutremurele de pământ, provocate de mișcarea plăcilor tectonice / litosferice, constituie hazarde naturale <u>endogene</u>.</p>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6												
2.	<p>Analizați informația din tabel despre componentele mediului geografic și identificați elementele lipsă, completând spațiile libere cu câte o informație în fiecare celulă:</p> <table border="1" data-bbox="225 1659 1294 2078"> <thead> <tr> <th data-bbox="225 1659 549 1771">Exemple de componente ale mediului geografic</th> <th data-bbox="549 1659 836 1771">Tipul de componente ale mediului geografic</th> <th data-bbox="836 1659 1294 1771">Importanța pentru mediul geografic (câte un exemplu)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="225 1771 549 1868">Ape stătătoare (lacuri)</td> <td data-bbox="549 1771 836 1868"></td> <td data-bbox="836 1771 1294 1868"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="225 1868 549 1973"></td> <td data-bbox="549 1868 836 1973">Biotic</td> <td data-bbox="836 1868 1294 1973"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="225 1973 549 2078"></td> <td data-bbox="549 1973 836 2078"></td> <td data-bbox="836 1973 1294 2078">Descompun substanțele organice din sol.</td> </tr> </tbody> </table>	Exemple de componente ale mediului geografic	Tipul de componente ale mediului geografic	Importanța pentru mediul geografic (câte un exemplu)	Ape stătătoare (lacuri)				Biotic				Descompun substanțele organice din sol.	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
Exemple de componente ale mediului geografic	Tipul de componente ale mediului geografic	Importanța pentru mediul geografic (câte un exemplu)													
Ape stătătoare (lacuri)															
	Biotic														
		Descompun substanțele organice din sol.													

3.	<p>În coloana A sunt prezentate trei state, iar în coloana B – caracteristici ale acestora. Asociați cele două coloane și înscrieți pe liniile din coloana A cifrele corespunzătoare din coloana B (<i>cifrele pot fi scrise doar o singură dată</i>).</p> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="text-align: center; width: 30%;">Coloana A</td> <td style="text-align: center;">Coloana B</td> </tr> <tr> <td>_____ A) China</td> <td>1) Timp de aproximativ două secole acest stat a fost cea mai mare și cea mai bogată colonie a Marii Britanii;</td> </tr> <tr> <td>_____ B) SUA</td> <td>2) Stat cu cel mai mare număr de locuitori din lume;</td> </tr> <tr> <td>_____ C) India</td> <td>3) Stat în care este situat megalopolisul Boswash;</td> </tr> <tr> <td></td> <td>4) Primul dintre statele asiatice, care a declanșat „revoluția verde” în anii 1960-1970;</td> </tr> <tr> <td></td> <td>5) Stat care deține cel mai mare șeptel de bovine din lume;</td> </tr> <tr> <td></td> <td>6) Stat care deține supremația în lume la producerea țesăturilor de mătase naturală.</td> </tr> </table>	Coloana A	Coloana B	_____ A) China	1) Timp de aproximativ două secole acest stat a fost cea mai mare și cea mai bogată colonie a Marii Britanii;	_____ B) SUA	2) Stat cu cel mai mare număr de locuitori din lume;	_____ C) India	3) Stat în care este situat megalopolisul Boswash;		4) Primul dintre statele asiatice, care a declanșat „revoluția verde” în anii 1960-1970;		5) Stat care deține cel mai mare șeptel de bovine din lume;		6) Stat care deține supremația în lume la producerea țesăturilor de mătase naturală.	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
Coloana A	Coloana B																
_____ A) China	1) Timp de aproximativ două secole acest stat a fost cea mai mare și cea mai bogată colonie a Marii Britanii;																
_____ B) SUA	2) Stat cu cel mai mare număr de locuitori din lume;																
_____ C) India	3) Stat în care este situat megalopolisul Boswash;																
	4) Primul dintre statele asiatice, care a declanșat „revoluția verde” în anii 1960-1970;																
	5) Stat care deține cel mai mare șeptel de bovine din lume;																
	6) Stat care deține supremația în lume la producerea țesăturilor de mătase naturală.																
4.	<p>Una dintre preocupările Geografiei, determinate de forma Pământului, este reprezentarea spațiului terestru prin diferite modalități. Pornind de la acest fapt:</p> <p>1) Indicați două avantaje ale globului geografic, ca model micșorat al Pământului:</p> <ul style="list-style-type: none"> • _____ • _____ <p>2) Deduceți două deosebiri dintre plan și hartă, ca principalele mijloace de reprezentare a suprafeței terestre:</p> <ul style="list-style-type: none"> • _____ _____ _____ _____ _____ • _____ _____ _____ _____ 	L 0 1 2 L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 L 0 1 2 3 4														
5.	<p>Clasificați vânturile după criteriul frecvenței, indicând în schema de mai jos tipul de vânt și exemple corespunzătoare fiecărui tip:</p> <div style="text-align: center; border: 1px solid black; padding: 10px; margin: 10px auto; width: 80%;"> <p>Vânturi</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 10px;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> Permanente </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> Neperiodice/ Neregulate/Locale </div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; margin-top: 10px;"> <div style="border: 1px solid black; width: 40px; height: 60px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 40px; height: 60px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 40px; height: 60px; text-align: center; vertical-align: middle;">Musoni</div> <div style="border: 1px solid black; width: 40px; height: 60px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 40px; height: 60px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 40px; height: 60px;"></div> </div> </div>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6														

II. Domeniul Aplicare și operare			
6.	<p>Calculați desfășurarea Africii, de la nord la sud, în grade și în kilometri, pe meridianul 20° long. E, aplicând doar rețeaua de grade a hărții fizice a Africii. Urmați algoritmul de mai jos și efectuați toate calculele pe foaia de test.</p> <p>1) Determinați latitudinea geografică a ambelor puncte (eroare admisibilă: ±2°): _____ ° lat. _____; _____ ° lat. _____</p> <p>2) Calculați distanța în grade: _____</p> <p>3) Indicați lungimea arcului de meridian de 1° în kilometri: _____</p> <p>4) Calculați distanța în kilometri: _____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4 L 0 1 2 L 0 1 L 0 1	L 0 1 2 3 4 L 0 1
7.	<p>Determinați temperatura aerului atmosferic pe vârful Mitchell (Munții Apalași, America de Nord), dacă la poalele lui, la altitudinea de 300 m, în momentul dat, temperatura aerului atmosferic este +23°C. Urmați algoritmul de mai jos și efectuați toate calculele pe foaia de test.</p> <p>1) Determinați altitudinea vf. Mitchell, utilizând harta fizică a Americii de Nord: _____</p> <p>2) Calculați diferența de altitudine (<i>se acceptă rotunjiri până la zecimi</i>): _____</p> <p>3) Indicați gradientul termic vertical: _____</p> <p>4) Calculați diferența de temperatură, aplicând gradientul termic vertical: _____</p> <p>5) Calculați temperatura aerului atmosferic la altitudinea vârfului Mitchell: _____</p>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
8.	<p>Analizați climograma prezentată și realizați sarcinile de mai jos.</p> <p>a) Înscrieți, în spațiul rezervat, temperatura aerului: în luna cea mai caldă _____ (eroare admisibilă: ±1°); în luna cea mai rece _____ (eroare admisibilă: ±1°).</p> <p>b) Calculați amplitudinea anuală a temperaturii aerului (<i>efectuați toate calculele pe foaia de test</i>): _____</p> <p>c) Identificați tipul de mase de aer care predomină iarna: _____</p> <p>d) Determinați emisfera (<i>de nord sau de sud</i>) în care este situată localitatea reprezentată în climogramă: _____</p>	L 0 1 2 L 0 1 L 0 1 L 0 1	L 0 1 2 L 0 1 L 0 1

	<p>b) o consecință de caracter socio-demografic a valorilor bilanțului natural al populației pentru anul 2020: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>		
11.	<p>Pornind de la afirmația, că ploile acide reprezintă un fenomen natural de risc, realizați sarcinile de mai jos, utilizând și hărțile tematice din atlasul geografic școlar.</p> <p>1) Deduceți o cauză a ploilor acide: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>2) Determinați două regiuni cu nivel înalt de industrializare, surse de formare a ploilor acide:</p> <ul style="list-style-type: none"> • _____ • _____ <p>3) Demonstrați, printr-un exemplu, impactul ploilor acide asupra plantelor:</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>L 0 1 2</p> <p>L 0 1 2</p> <p>L 0 1 2</p> <p>L 0 1 2</p>	<p>L 0 1 2</p> <p>L 0 1 2</p> <p>L 0 1 2</p> <p>L 0 1 2</p>
III. Domeniul <i>Integrare și transfer</i>			
12.	<p>Este cunoscut faptul, că agenții exogeni acționează asupra reliefului major al continentelor prin trei categorii de procese exogene: fizice, chimice și biochimice. Analizați imaginile și realizați sarcinile de mai jos.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: flex-start;"> <div data-bbox="239 1433 718 1702"> <p style="text-align: center;">Fig. 1</p> </div> <div data-bbox="750 1344 1292 1702"> <p style="text-align: center;">Fig. 2</p> </div> </div> <p>1) Enumerați două exemple de procese de alterare chimică: _____</p> <p>_____</p> <p>2) Stabiliți câte o cauză/condiție care determină:</p> <p>a) procesele exogene fizice, analizând fig. 1: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>L 0 1 2</p> <p>L 0 1 2</p> <p>L 0 1 2 3 4</p>	<p>L 0 1 2</p> <p>L 0 1 2</p> <p>L 0 1 2 3 4</p>

	b) procesele exogene biochimice: _____ _____ _____ _____ 3) Demonstrați, printr-un exemplu, că formarea reliefului carstic (de exemplu a peșterilor) este condiționată, predominant, de procesele chimice, analizând fig. 2: _____ _____ _____ _____	L 0 1 2	L 0 1 2
--	--	------------------	------------------

13.	<p>Analizați harta-contur anexată, cu unele tipuri de medii geografice, hărțile tematice din atlasul geografic școlar și realizați sarcinile de mai jos.</p> <p>1) Determinați:</p> <p>a) denumirea vânturilor permanente – sursă de energie eoliană, în mediul marcat cu litera A: _____</p> <p>b) tipul de mase de aer dominante pe parcursul anului în mediul marcat cu litera D: _____</p> <p>c) anotimpul în care râurile din mediul marcat cu litera B au volum redus al apei: _____</p> <p>d) un tip de sol caracteristic pentru mediul marcat cu litera E: _____</p> <p>2) Demonstrați, printr-un exemplu, că prezența pășunilor de tundră determină specializarea agriculturii în mediul marcat cu litera F: _____</p> <p>3) Deduceți o cauză care determină numărul relativ mare de arii naturale protejate în mediul marcat cu litera B: _____</p>	L 0 1 2 L 0 1 2 L 0 1 2	L 0 1 2 L 0 1 2 L 0 1 2
-----	---	--	--

14.	<p>Este cunoscut faptul că asigurarea societății umane cu resurse naturale minerale reprezintă o problemă actuală cu impact economic pe termen lung. Pornind de la aceasta, realizați sarcinile, în baza algoritmului.</p> <p>1) Deduceți o cauză ce determină epuizarea resurselor minerale: _____ _____ _____ _____</p> <p>2) Indicați câte un exemplu de impact negativ al extragerii resurselor minerale pentru: a) lumea organică: _____ _____ b) societatea umană: _____ _____</p> <p>3) Propuneți o soluție pentru problema epuizării resurselor minerale: _____ _____ _____</p>	<p>L 0 1 2</p> <p>L 0 1 2</p> <p>L 0 1 2</p>	<p>L 0 1 2</p> <p>L 0 1 2</p> <p>L 0 1 2</p>
15.	<p><i>„Resursele climatice constituie o componentă importantă a patrimoniului natural mondial, având o mare valoare economică. În același timp, protecția și conservarea resurselor climatice este una dintre problemele importante la nivel internațional”.</i></p> <p>Pornind de la aceasta, realizați sarcinile de mai jos.</p> <p>1) Indicați un exemplu de resurse climatice care prezintă valoare economică: _____ _____</p> <p>2) Demonstrați importanța antreprenorială a resurselor climatice în industrie: _____ _____ _____ _____</p> <p>3) Argumentați, printr-un exemplu, importanța resurselor climatice pentru dezvoltarea agriculturii: _____ _____ _____ _____ _____ _____</p> <p>4) Propuneți o acțiune proprie de protecție a resurselor climatice, demonstrând spirit civic: _____ _____ _____ _____</p>	<p>L 0 1</p> <p>L 0 1 2</p> <p>L 0 1 2 3</p> <p>L 0 1 2</p>	<p>L 0 1</p> <p>L 0 1 2</p> <p>L 0 1 2 3</p> <p>L 0 1 2</p>
	Total: 100 puncte.		